

1931 йил 4 июлдан чиқа бошлаган

1992 йил 21 январь, СЕШАНБА

№ 8 (5605).

Баҳоси сотувда 35 тиын.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ РАЁСАТИНИНГ ХАЛҚҚА МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ватандошлар!
Тошкент шаҳрининг Та-
лабалар шаҳарчасида шу
йил 16 январда бўлган во-
қеалар республикамизнинг
барча софиди кишилари
наббини ларзага солди.
Денлар барча ижтимоий та-
бақалар вакиллари раёс-
атининг Президентига,
Олий Кенгашига ва ҳукума-
тига кўпдан-кўп муурожаат-
лари ана шундан далолат
бериб турибди.

Ушбу масала юзасидан
тузилган республика комис-
сияси иш бошлади. Унинг
хулоса ва таклифлари аҳо-
лига хабар қилинди.

Бутун эса Ўзбекистон
республикаси Олий Кенга-
шининг раёсати Тошкент
шаҳридаги Талабалар ша-
ҳарчасида ташкил этилган
оммавий тартибсизликлар
муносабати билан меҳнат-
кашларга, ўқувчи ёшларга,
республикамизнинг барча аҳо-
лига қўйиладиган баёнот бил-
ан муурожаат қилишни
зарур деб ҳисоблайди.

Республикада яшаётган
ҳар бир киши шунга билиши
керакки, Ўзбекистоннинг
давлат мустақиллигини ўн-
ла давлатлар тан олган,
уларнинг кўпчилиги билан
дипломатия муносабатлари
ўрнатилган ҳақида келишиб
олинган, Ўзбекистон рес-
публикаси БМТ аъзолиги-
га қабул қилинган ҳақида
қўриб чиқилаётган бир пайт-
да ўзларнинг Ўзбекистон
фуқароси деб ҳисобловчи
базви кимсалар ўз респу-
бликаларини жаҳон жамоат-
чилиги олдига оқибатдан
тириштиришга, мустақил
давлатимизни қарор топтири-
шга йўналган ижтимоий
барбод қилишга интиля-
шмоқда.

Улар айрим вазириликлар,
идоралар, банк муассаса-
лари, олий ўқув юрталари
раҳбарларининг масъулият
сизилтириш оқибатида стипен-
диялар ва кўпонар ўз вақ-
тида берилмаганлигидан,
нон кечкиб келтирилганли-

«ЎҚИТУВЧИЛАР УЙИ»ГА МАРҲАМАТ!

гидан ва шунга ўхшаш бо-
шқа сабаблардан фойдала-
ниб, талабаларнинг бир
қисмининг таъри қонуний
ҳатти-ҳаракатларга жалб
этишга муваффақ бўлдилар.
Бу ҳаракатлар оммавий
тартибсизликларга айланиб
кетди, ур-йиқитлар бўлди,
талабаларнинг ўзларига хи-
мат қилиб турган объектлар
ёқиб юборилди.

Афсуски, бозор иқтисоди-
ётига ўтиш шариоитида
республика раҳбарлари эри-
ни нарх-наволарни жорий
этиш ва аҳолининг ижтимоий
ҳимоялаш юзасидан қўра-
ётган чора-тадбирлардан
талабалар етарли даражада
хабардор қилинмаган. Ана
шу ҳол нвогарларнинг эъ-
тирозлари жунбушга келти-
рилганига, ёлгон-ялғиқ йўл-
лар билан ёшларни кўрга-
тишига, тўғнашулар келти-
риб чиқаришига, шундан
сўнг иқтисодий ва ижтимоий
масалаларни бир чеккага
йиғинтириб қўйиб, нуқул
сиёсий талабаларни илгари
суриштиришга имкон берди.

Шу муносабат билан ҳар
бир киши виждони олдига
мана шу саволларга жавоб
берсин.

Иқтисодиётни бозор му-
носабатларида ўтказишга
қаратилган тадбирлар мак-
мулни амалга оширмай ту-
риб, уни эски матмурий-
бўйруқбиллик усуллари бил-
ан ривожлантириш мум-
кинми?

Бундай «арбоблар» (агар
шундай айтиш жоиз бўлса)
ўз манфаатларини ҳимоя
қилиш учун Ўзбекистон
мустақиллигининг ашаддий
душманлари билан бирла-
штирили, ҳар қандай сарф-
ҳарajatдан қайтмаслик-
лари, одамлар тақдирини
ва ҳатто ҳаётини гаровга
қўйишлари ҳар бир кишига
аён.

Нияҳоят, роппа-роса 16 йил
деганда, Тошкентда «Ўқитув-
чилар уйи» қўриб битказил-
ди. Утган ҳафтанинг жума-
сида унинг очилиш мароси-
ми бўлиб ўтди. Тантаналар-
дан сўнг мазкур уй дирек-
тори Насрулло Мирқўрбо-
нов билан «Ўқитувчилар
уйи»нинг муаллимларга қўра-
сатидан қароматларни вази-
рларни хусусида бироз
суҳбатлашдик.

Албатта, юқори малака-
ли, ўз касбининг эгалари
билан ишлашдан манфаат-
дор бўлган меҳнат жамоа-
лари, болалари ўзларининг
чўқур билимлари ва шу
туфайли гоят самарали
меҳнатлари азияти яхши
йишга интиляётган ота-
оналар, доно маслаҳатлари-
га қўлоқ солиш ёшларимиз
учун ҳам қарз, ҳам фарз
бўлган ҳурматли оқсоқол-
ларимиз бўлиб олган шун-
дан четда қолтириш мум-
кин эмас.

Ўқитиб олишнинг одам-
лар ўртасидаги тотувлик ва
ишончини, жамиятдаги бар-
қарорлиқни кўз қорачи-
дек асрашдан, ҳаммамиз
ҳамжиҳат бўлсакки,
қийинчиликларни енга оли-
шимиз, республикамизни
иқтисодий-иқтисодий ривож-
лантириш янги марралари-
га олиб чиқишимиз, унинг
барча фуқароларига муно-
лик турмушини таъминлаб
беришимиз мумкинлигини
эсда тутишдан иборатдир.

РЕСПУБЛИКА КОМИССИЯСИ ТУЗИЛДИ

16 январь кечкурун Тош-
кент шаҳрининг олий мак-
таб шаҳарчасида оммавий
тартибсизликлар рўй берди,
одамлар қурбон бўлди.

Жойларда нарх-навои
эркинлаштириш шариоитида
талабалар ҳамда аҳолининг
кам таъминланган табақа-
ларини ижтимоий ҳимоя
қилишга доир қўрилатган
тадбирлар ҳақида ўз вақти-
да тушунтирилмаганлиги
ана шу тартибсизликлар
нинг асосий сабаби бўлди.

Тартибсизликларнинг ҳа-
қиқи сабабларини аниқлаш
ва айбдор кишиларни жа-
воабгарликка тортиш билан
боғлиқ масалаларни теда
қўриб чиқиш, шунингдек
рўй берган воқеалар чоғида
аниқланган муаммоларни
ҳал этиш учун Ўзбекистон

Республикаси Олий Кенга-
шининг раҳбарияти қўйда-
ги таркибда республика ко-
миссиясини тузди:

Муталов А. М. — Ўзе-
бекистон Республикасининг
Бош вазири, комиссия раи-
си

Самандаров Э. С. — Ва-
зирилар Маҳкамаси Раиси-
нинг ўринбосари, комиссия
раисининг ўринбосари

Ҳамидов Б. С. — Вазир-
лар Маҳкамаси Раисининг
ўринбосари, комиссия раи-
сининг ўринбосари

Ҳамидов Б. С. — Вазир-
лар Маҳкамаси Раисининг
ўринбосари, комиссия раи-
сининг ўринбосари

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИ ВА ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА 1991-92 ЎҚУВ ЙИЛИНИ ЯКУНЛАШ, СИНФДАН-СИНФГА КЎЧИРИШ ВА БИТИРИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

1. Барча умумтаълим мактаблари,
максус мактаблар ва мактаб-интернат-
ларнинг 1-11 (12)-синфларида ўқув
машғуллотлари 23 майда тугатилди.

2. Меҳнат таълими бўйича амалий
машғуллотлар ўқув режаси асосида ўткази-
лади. Қаёриқча ёшларни тайёрлаш
курсини ўрнатилган ўғил болаларнинг
ўқув, дала йиғинлари мудофаа-жисмоний
соғломлаштириш машғуллотлар лагерлари-
да, базавий, таъин мактаблар ва ХТБЮ-
ларда шу тайёрларлик учун ажратил-
ган ўқув вақти ҳисобидан машғуллотлар-
нинг якунланиши арафасида 6 кун да-
вомида ўтказилди.

3.1. Умумтаълим мактаблари (мактаб-
интернатлар, лицей, гимназиялар)нинг
олтин ва кумуш медалларига даъ-
вогар битирувчи 9 (12)-синф ўқувчи-
ларидан адабиёт, она тили, алгебра ва
анализ асослари фанларидан ёзма им-
тиҳонларни ўтказиш учун ноҳия (шаҳар)

ларнинг методистлари ва тажрибали ўқи-
тувчиларидан ҳайъат тузилди.

3.2. Олтин ва кумуш медалларга даъ-
вогар ўқувчилар учун математикадан,
она тили ва адабиётдан ёзма имтиҳонни
табақалашган ҳолда ўтказилади.

3.3. Юқорида келтирилган имтиҳон-
ларни ўтказиш учун мустақил ҳолда
бўлган иккита ҳайъат тузилди.

4. Олтин ва кумуш медалларга даъ-
вогар ўқувчилардан имтиҳон олиш учун
педагогика олий ўқув юрталарининг рек-
торларига (бошқа олий ўқув юрталари
агар мактаблар билан шартнома тузган
бўлса, ректорларнинг розилиги билан
ноҳия (шаҳар) имтиҳон ҳайъати тарки-
бига кафедра ўқитувчиларини киритиш
юқлатилади.

4.1. Олийгоҳлар қабул ҳайъатлари-
нинг вакиллари иштирок этган ноҳия
(шаҳар) ва мактабларда топширилган
битирув имтиҳонлари педагогика олий-
гоҳларига улар орасидаги шартномага
биноан, бошқа олийгоҳларга эса халқ
таълими ва олий ва ўрта махсус таъ-
лими вазириликларининг 1991 йил 16 де-
кабрдаги 29-рақамли, 11 декабрдаги
322-рақамли қўшма буйруқларига асо-
сланиб кириш имтиҳонлари деб ҳисоб-
ланади.

5. Мактаб (педагогик) кенгашларига:

Узбекистон Республикаси раё-
сати

Узбекистон Республикаси раё-
сати

Узбекистон Республикаси раё-
сати

Расулов К. Р. — Тош-
кент шаҳар ҳокимининг
ўринбосари

Раҳимов Ф. Р. — ички
ишлар вазирининг ўринбо-
сари

Темулов Ш. — Тошкент
шаҳар маҳалла комитетлари
кенгашларининг раиси

Аъзамжўаев А. А. —
Тошкент ҳуқуқшунослик
дорилфунунининг ректори

Алламуродов Б. А. —
касаба уюшмалари федера-
цияси кенгашининг раиси

Асқаров О. Ҳ. — Тош-
кент шаҳар ҳокимининг би-
ринчи ўринбосари

Аҳмедов Қ. А. — давлат
нарх комитетининг раиси

Боқибоев Э. Ж. — молия
вазири

Воҳидов Э. В. — Олий
Кенгаш ошкоралик масала-
лари комитетининг раиси

Волков Г. Г. — Ўзбек-
бирлашув бошқарувининг
раиси

Ҳуломов С. С. — Тош-
кент давлат иқтисод дорил-
фунунининг ректори, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати

Растий бўлим

Даминов Т. А. — Тош-
кент давлат 1-тиббёт олий
илмгоҳининг ректори

Зоҳидов М. Т. — Олий
Кенгаш кичик комитетининг
раиси

Қамолдов Б. С. — Тош-
кент шаҳар Собир Раҳимов
район Кенгашининг раиси,
Ўзбекистон Республикаси
халқ депутати

Қамолжўаев Д. Ю. —
ички ишлар вазирининг ўри-
нбосари, Тошкент шаҳар
ички ишлар бошқармаси-
нинг бошлиғи

Қаримов Ш. И. — соғ-
лиқни сақлаш вазири

Қаримов А. Ю. — Ўзе-
бекистон маърифат маркази-
нинг раиси

Мадаминов С. (Муҳаммад
Солиҳ) — Ўзбекистон Рес-
публикаси халқ депутати.

Мирзаев Т. К. — Ўзе-
бекистон Республикаси проку-
раторининг ўринбосари

Мирзиёев Ш. М. — Тош-
кент ирригация ва қишлоқ
ҳўжалигини механизациялаш
инженерлари олий илмгоҳи-
нинг проректори, Ўзбекистон
Республикаси халқ депутати.

Мусаев Э. — Телерадио
аширтириш компанияси раи-
сининг биринчи ўринбосари

Носиров А. Н. — Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рашидов Т. Р. — фанлар
академиясининг вице-пре-
зиденти

Раҳмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

Рахмонов Р. — «Ўзе-
бекистон овози» рўзномаси-
нинг бош муҳаррири, Ўзе-
бекистон Республикаси халқ
депутати.

• Акс садо •
**ЎҚИТУВЧИЛАР:
 «КОНСПЕКТ
 КЕРАК...
 ЙЎҚ
 КЕРАКМАС...»**

Р. ХАМИДОВ,
 Ульяхов ноҳиясидаги
 2-мактаб ўқитувчиси:

«Маърифат» рўзнома-сининг 1991 йил 1 октябрдаги сонидан Фармула Муродованинг «Ўқитувчилар: «Конспект керак...» йўқ керакмас...» мақоласини ўқигач, мен ҳам бу борада ўз фикрларимни айтмоқчи бўлдим. Фикримча ҳар бир дарс берувчи кишига конспект тузиш керак. Керак бўлганда ҳам айнан шу бўлганга ўқитилган дарс учун янги конспект керак. Янги ўқитилган дарс операциони эслатади. Дўхтирлар операцияси яхши чиқиши учун бир неча кунлаб, ҳатто оялаб тайёргарлик кўрадилар, Касалликни мукамал ўрганадилар. Натيجанинг яхши чиқиши ана шу ҳозирликка боғлиқ. Дарс самараси ҳам муаллим тайёргарлигидан келиб чиқади. Конспект эса шу тайёргарликнинг режаси ва маҳсулидир. Ҳа, йиллар экин «45» йил ишлаган бўлсанг ҳам «45 минутлик дарсга» пухта тайёргарлик кўра деган қонда ўқитиш-ўқитиш ишларида қўлланар эди. Ҳозир эса конспект тузиш шарт эмас дегувчилар топиламан. 28 йилдан буён физикадан дарс бераман. Конспект тузмасам, қўшимча адабиётлардан фойдаланмасам дарс ўтгандай бўлмайман. Конспект тузиш аниқча амалий ишлар — бажариладиган вазифаларга — математикага физикага, химияга, биологияга жуда эҳтиёж туғдиради. Шунингдек, конспект тузиш ўқитувчи нутқини ҳам раво қилади. Конспект тузмага ўқитувчи талларни равшан фойдалай олмаслиги, сўз қўшимчаларини ишлатишда адабиши ва тиниш белгиларига риоя қилмаслиги мумкин.

Унинг яна бир моҳияти борки, ҳозирги замон ўқитувчиси соф ўзбек тилида сўзлаши керак. Бунинг учун ҳар бир муаллим янги атамаларни ўзлаштириб олиши керак. Бу ҳам конспект тузиш кераклигини яна бир бор таъкид қилади.

Т. УМАРОВ,
 Фарғона вилояти,
 Олтиариқ ноҳиясидаги
 38-мактаб ўқитувчиси:

Ўқитувчи доимо изланиши, ўз устидан ишлаши, фанда бўлаётган ўзгаришлардан бохабар бўлиб туриши шарт. Айниқса, қўшимча адабиётларда, рўзнома, ойномаларда берилган янгиликлардан умумий фойдаланиб бориши зарур. Шундангина бундай муаллим болаларга яхши дарс бера олади. Аммо, конспекти йилдан-йилга қўчириб бора, дарс кўрув, ноҳияга ўтказиб, холос. Педагогик соҳасида 20—25 йил ишлаган муаллимлар ҳам конспект эса, аниқ мулоқот бўлади. Кейин келганда шунинг ҳам айтиб ўтиш керакки, муаллимлар 25 йил ишлагандан кейин толиққади, меҳнат қобилияти анча пасайиб кетади. Ўз устидан деярли ишламай қўлади. Айниқса, қишлоқ мактаби ўқитувчиларида бунинг яққол кузатиш мумкин. Бундай муаллимларни пенсияга вақтида узатиш аниқ муддаодир.

Мен мақолада айтиб ўтилган Олтиариқ ноҳиясидаги 7-ўрта мактаб ўқитувчиси Каримжон Мақсудовнинг конспект ёзиш шарт, деган фикрига тўла қўшилман. Конспекти йилдан йилга айнан қайта кўчириб бора, дарс кўриб, боийиб бориш мақсадга мувофиқдир. Шунингдек, Бухоро вилояти Навоий шаҳридаги 3-ўрта мактаб ўқитувчиси Носир Дўстоннинг фикрига унчаллик қўшилмайман. Ўқитувчи конспект ёзишда қимматли вақтининг йўқотилади, деб кўрсатиб ўтган у. Ўқитувчи конспект ёзиш билан бирга дарсга пухта тайёргарлик ҳам кўради. Агар истак бўлса вақт доимо етарли, деб ҳисоблайман.

Хулоса қилиб айтганда ҳурматли муаллимларимиз ҳар бир дарсга конспект ёзишса, техника восталардан ва кўргазмалардан фойдаланиш, самарали фойдалансалар мақсадга мувофиқ бўлади.

Хурмагли устозимиз Рихисови ТУЛАГАНОВ!
 Сизни 70 ёшингиз ҳамда педагогикда машаққатли касбда узлуксиз 51 йил меҳнат фаолиятингиз билан чин юракдан муборакбод этамиз.
 Муҳтарам устоз, ёшлар—

Сизга самимий эҳтиром ила Сирдарё вилояти Ховос ноҳиясидаги 15-мактабнинг педагогик жамоаси.

**АДАБИЁТЛАР ДЎСТЛИГИ—
 ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ**

Жавод ЖАВОДИ
 Болалик ва ўсмирлик йилларим жуда ачинарли ўтган. Бешинчи синфга экингина қадам қўйганимда отам «халқ душмани» тағмаси билан қамоққа олинди. Отам ва беш она-укам билан Қозғоннинг Қизилқум саҳросида сургун қилиндим. 40 кунлик йўлда роса жаҳаннам азобини тортдик. Отам 1956-йилда оқланди. Оғир машаққатларга, муҳтожликларга чидай олмай, гарчи жуда мушкул бўлса-да, 12—14 ёшларимда икки дафъа сургундан қочдим. Қувончсиз, аламли кунларим кўп бўлди. Меҳр, эркаклик нелгини билмай вояга етдим. Отам қамоқхонада ҳалок бўлган бўлса-да, онамнинг нега сургун қилганларини тушуна олмайман. Йиллар бўйи бунинг яшириб келдим. Энди ана шу воқеалар ҳақида батафсил хотирлар ёзиш керак. Болалар учун ёзган шеърларимдан баъзиларини ёш ўзбек дўстларимга ҳавола этаётганимдан гоёл бахтиёрман.

ЭПЛАЙ ОЛМАЙ ЙИГЛАЙДИ
 Лола — ҳўп ажойиб қиз,
 Бочлага борар ёлғиз.
 Пайлоғин кийар ўзи,
 Овқатин елар ўзи,
 Ура билар сочини,
 Юва билар бошини.
 Туғилишининг боғичин,
 Унинг ўзи боғлайди.
 Фақат қўйлак кийишини,
 Эплай олмай йиғлайди.

**МЕНГА НОН БЕРГАН
 ҚОЗОҚ ҚИЗИГА**
 Тарих йил кўрмаган бундоқ серкадар,
 Кезарди саргардон, тамгина,
 Дарбадар,
 Азобдан гоҳ ҳуш, гоҳ беҳуш эдим,
 Инидан аяраган эрксиз қўш эдим.
 Юракда дардларим беадад ортин,
 Устимда кийиним ямоқди, йиртин,
 Танимга жонимда титроқ кезарди,

ТАКРИЗ
 Ҳозир бутун дунёда, жумладан мамлакатимизда социализм ва унинг назарияси, ўтмиши ва келажиги, яъни тарихий тақдир ҳақида турли хил баҳслар, мунозаралар бўлмоқда, хилма-хил фикрлар илгари сурилмоқда. Бир томондан, умуман, социалистик гога ва қадриятларнинг инсонпарварлиги тан олинмоқда, иккинчи томондан, социалистик гоганинг ноумумамаллиги ва ҳаётга баъзи нуқсонлар кескин таъкид қилинмоқда, учинчи томондан, социализм ҳақидаги назарияни янги тарихий вазият, шароитга қараб кескин ўзгариштириш ва бойитиш талаб этилмоқда.

ТАКРИЗ
 С. Айний номидиги Самарқанд педагогика олийгоҳининг бир гуруҳ олимлари томонидан ёзилиб нэшр қилинган «Ижтимоий-сиёсий муносабатлар назарияси» ўқув қўлланмаси ана шу муҳим масалаларга бағишланган.
 Ҳозирги таълиқ, инкирозни Маркс, Энгелс ва Ленинга

ЯХШИ КУНЛАРГА УМИД

Йил бошида юз берган Амударё суви тошқинидан Қорақалпоғистон Республикасининг Бўзатов ноҳиясига қарашли Аспантой, Бўрлитов давлат хўжалиқлари жиддий зарар кўрди. Яқинда Ўзбекистон Халқ таълими вазирлигининг мақтаблар бош бошқармаси бошлиғи Маҳмуд Йўлдошевчи Қосимов, жумҳурият Педагогика жамияти раиси муовини Хасан Қошимовчи Зуфаров ва бошқалар воқеа содир бўлган жойдаги аҳвол билан танишиб қайтди. Уларга Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазири Т. Атамуратов ҳамроҳ бўлди.

Табий офатни бартарати эшитиб борасидан талбирларнинг бажарилиши, бошпанасиз қолган одамлар, хусусан, мактаб ўқувчиларининг аҳоли қай қаражада? Уларга аниқ кунда кулайликлар яратилганми? Бу саволларга Я. Зуфаров куйдагича жавоб берди:
 — Албатта, табий офатнинг келтирган зарари катта бўлган. Шу жумладан, Бўзатов ноҳиясида ҳам талафотлар бор. Биз айрим сабабларга кўра воқеа содир бўлган жойга етиб боролмадик. Оралдан бир ярим ҳафта ўтиб, Қорақалпоғистон пойтахти Нукус шаҳрига бордик ва Халқ таълими вазирлиги билан боғландик. Шундай қилиш, албатта, зарур эди. Чунки, Бўзатов — Қорақалпоғистон пойтахти-чикид. Машина шаҳардан узоқлашганча, атрофни кузата бошладим. Далалар четдаги ён ариқлар, захнашларнинг бўйларини шўр босганлиги шундоқ кўриниб турди: оппоқ, худди кузги қирвондек.
 — Агар ер шўрланган қорамтир тус олга, ундан бирон-бир ҳосил куттиш қийин, — дейди яна бир ҳамроҳимиз Қорақалпоғистон Республикасининг халқ депутатлари Ж. Сейитниёзов худди фикрларини ўқиб олгандай.
 — Ҳатто у ерда бизда жой танламай ўсадиган қамчи ҳам кўкармайдик, — дея изохлайди.
 Халқ ноинининг юзига селкингина қарадим. Бироқ сасалли беришга шойилмадим.

Чунки кейинги йилларда рўзнома-ойномалар саҳифасидан тушмаган мавзу — Орол муаммоси ҳали умуман эски ҳолига ётганлиги яққол кўзга кўриниб турарди. Устига-устак кутилмаган тошқин...
 Ва, ниҳоят, биз Бўзатов ноҳияси марказига етиб келдик. Маълумотларга қараганда, сув тошқинидан ноҳиядаги бир наҳа хўжалиқлар зиён кўрибди. Улар бадан ҳоли қудрат бартарат этилган. Бошпанасиз қолган одамлар, жумладан, Аспантой давлат хўжалиғи худдидаги Ушинский номи мактабнинг 339 нафар ўқувчилари ҳам ноҳия марказига кўчирилди. Шунингдек, Бўрлитов давлат хўжалиғига қарашли «Қорақалпоғистон 50 йиллиғи» номи мактабнинг 258 нафар ўқувчиси ноҳиядаги бутун қолган бир неча илм масканларида таълим олаётдилар. Зарар кўрган одамлар иссиқ кийим-кечак, оёқлар, доғдиқлар билан узлуксиз таъминланмоқда. Уларга жумҳуриятдаги барча таъкилотлар, муассасалар ёрдам қўлини узатаётди. Штаблар кеча-кундуз

фаолият кўрсатмоқда.
 Бундай хайри ишда Ўзбекистон Педагогика жамияти ҳам қараб турмади. Талофат кўрган мактабларнинг ўқувчиларига ўз ҳисобимиздан дафтар, бўёқли қалам, ручка ва айрим кўргазмалар кўроллар ҳамда уч минг сум пул маблағи ажратдик. Бу, албатта, денгиздан томчидек гап. Лекин гап фақат моддий ёрдамда эмас, асл мақсадимиз уларга ҳамдард бўлиш эди. Бундай қилиш ҳар биримиз учун ҳам фарз, ҳам қарзидир. Қорақалпоғистон Халқ таълими вазирлиғи ҳам бошларига вазирлиқ ҳам томонлама ташаббусни қўлга олган.
 Шунингдек, бу йилнинг қай эртмоқ керакки, 14 январга келиб салнам бир метр баландликдаги сув орқага қайтди. Гапнинг қисқасини айтганда, бизда у ердаги бажарилаётган ишлар, амалга оширилаётган тадбирлар яхши кунлар, дорилмон зармонлар келишига умид уйғотди.

Қ. МАТҚУРБОНОВ
 суҳбатлашди.

**ҲАР
 ТЎҒРИДА**
ВИНАХУК. Жанубий африкалик оғ таълиқ Хеннинг Ван Аскелен қарияган чоғида қайлиқлар таълиқини ўтказди. У Йоханнесбургдан 120 километр жануби-ғарбдаги Пейрейс шаҳарасида яшайди. 87 ёшли бу миллионер пойтахтда чиқадиган «Стар» рўзномасида «ворис соғла қилишга қолди оқилга айтиш» қилганганини хабар қилгангани сўнг рўзномада дўненинг ҳамма томонидан хатлар тинимсиз кела бошлади.
 Қув чол бир қанча шартларни илгари сурган эди: даъвогарлар эрга тегмаган, 30—40 ёш орасида бўлишлари, черковга мунтазам қатнашлари ва семиз бўлмасликлари керак эди. Келин бўлиши ўғил туғиб берса, кув бўлиши шу фарзандига бир миллион раид (350 миң доллардан кўпроқ) турадиган ўзига тегшли 25 та фермадан бирини мерос қилиб беришини айтди. Мабодо қиз туғилса, унинг ярмига эга бўлади.
 «Хеннинг бобо»га хайридор бўлганлар орасида Санкт-Петербурглик аёл ҳам бор.

НАЙРОБИ. «Соҳил бўйи сувларида наҳанг баллиқлар йўқ», — дейилди Кения бўйлаб сафар қиладиган саяҳатчилар учун чиқарилган реклама китобчаларда. Бунинг исботи сифатида қўлдан-қўл ва ниҳоятда ишончли далиллар келтирилди. Фақат бир нараса ҳисобга олинмаган — океан йиртиқчилари ҳаёти хавф-хатарда бўлишини хаёлига келтирмайдиган чўмилиувчиларини ҳали ҳам домига торттиб кетмоқда.

Момбас юрти теварағидан соҳиллар хорикий саяҳатчилар орасида жуда машҳур. Денгиз қўрққонаси ва ҳашаматли меҳмонхоналар минглаб одамларни оҳанрабодек ўзига тортади. Айна вақтда одамхўр наҳангларнинг «Шарқий Африка денгиз дарвозаларига» кириб келиши кўпчилигини довларатиб қўйди. Бокрига табиати муҳофаза қилиш жамияти вакили Жозеф Кноконинг фикрига қараганда, йиртиқчилар бу ерга океан кемаларига эргашиб сузиб келмоқда, чунки ана шу кемалардан овқатларнинг қолдиқлари сувга ташланади.

ЛАГОС. Нигериянинг Лагос штати полицияси автомобилларни олиб қочиш ва уларни сотишга икти-сослашган жиноятчи гуруҳларнинг пайини қирқди. «Дейли чэмпион» рўзномасининг хабар қилишича, гуруҳга тегшли устакхоналарни қўлга олиш юзасидан ўтказилган тадбир чоғида махсус полиция бўлими синини жангчилари 11 кишини отиб ташладилар ва жиноятчи гуруҳ аъзоларини қамоққа олдилар. Уларнинг қанча эканлиги айтилмади.

Қўлга тушганлардан ўт очувчи кўроллар ва ўқ-дорилар тортиб олинди. Устакхоналардан илгари ўғирлаб кетилган 18 та автомобил топилди, уларнинг фабрика тамғаси туширилган қисмлари алмаштирилган эди. Полиция Лагос ва Квабра штатларининг турли ерларида қисмлари бутунлай алмаштирилган 20 та автомашинани мусодара қилди.

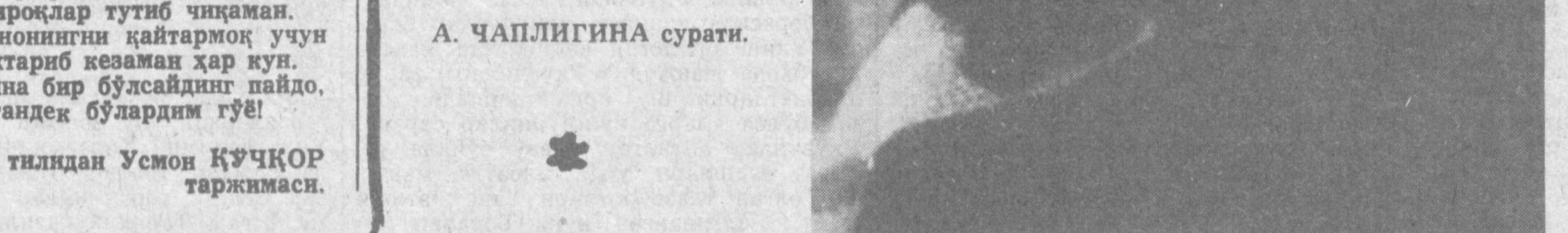
Х. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
 С. Айний номидиги Самарқанд педагогика олийгоҳи фалсафа кафедраси доценти, фалсафа фанлари номзоди.
А. ЗУЛФИҚОРОВ,
 Олийгоҳ социология ва ҳуқуқ кафедрасининг катта ўқитувчиси, ҳуқуқшунослик фанлари номзоди.

ИНҚИРОЗ ВА ТАДҚИҚОТ
 Пойтахтнинг 4-ўрта ҳунартехника билим юрти қишида бағладешлик ёшларга рус тилини ўргатиш бўйича курслар ишлаб турибди. Жумҳуриятнинг турли олий ўқув юртиларига кириб ўқишни ихтиёр этган 35 нафар хорикликлар бир йил давомида тажрибали ўқитувчилардан тил ўрганишади.

ТАСВИРЛАРДА: машғулотлар пайтидан лавҳалар.

А. ЧАПЛИГИНА сурати.

ТАЪСИЭТУВЧИЛАР: Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиғи, Халқ таълими ва фан ходимлари касабга уюшмаси Марказий Қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Педагогика жамияти.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: масъул секретарь — 32-54-17, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-04-21, 52-35, нашриёт диспетчери — 32-78-94, нашриёт телефон станцияси навбатчиси — 33-90-50.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.
 6491-бюуртма, ИНДЕКС: 64595. Босишга тошириш вақти 20.00 Босишга тоширилди 20.00. Тиражи 140000.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12